

LBRIS

We know
books

MIRUNA VASILIȚĂ

TIMPUL
NOSTRU

EDITURA PENTRU ARTĂ ȘI LITERATURĂ
București, 2024

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI	
VREMEA HORTENSIILOR.....	7
PARTEA A DOUA	
LOTUSUL ÎNFLORIT.....	75
PARTEA A TREIA	
DEZARMAREA SUFLETELOR.....	139
PARTEA A PATRA	
PLANUL.....	187
PARTEA A CINCEA	
DISPARIȚIA.....	221
EPILOG	
TIMPUL NOSTRU.....	283
Bibliografie.....	291
Mulțumiri.....	293

LBRIS

We know
books

PARTEA ÎNTÂI

VREMEA
HORTENSIILOR

Vara, 2019

A teneul se umple treptat. Ornamentele aurii ale cupolei sclipesc grațios deasupra valului de lumină ce se revarsă înăuntrul sălii. Cele două nimfe cu corpuri frumoase sculptate, ce străjuiesc scena, privesc mulțimea cu un calm princiar, de la înălțimea lor. În scurt timp, sala rămâne în semiobscuritate. Rumoarea spectatorilor se domolește. Doi bărbați în costume negre din trei piese își fac apariția pe scenă. Sunt aplaudați cu entuziasm. Unul se așază la pian, iar celălalt rămâne în picioare, potrivindu-și vioara sub bărbie. O liniște deplină cuprinde întreaga sală. Degetele pianistului așteaptă deasupra clapelor. Arcușul violonistului rămâne suspendat în aer. Publicul vibrează într-o expectativă plină de nerăbdare. Clipa se dilată.

Ca de fiecare dată, mi-am rezervat un loc foarte bun, într-o lojă care îmi permite să am o viziune de ansamblu asupra spectatorilor, mai puțin asupra muzicienilor. Pentru mine, adevăratul spectacol este cel uman, nu cel

de pe scenă. Îmi place să citesc pe chipurile transfigurate ceea ce muzica scoate la suprafață din galeriile subterane ale minții și sufletului. Îmi plac străngerile îndelungi de mâini și privirile furișe. Îmi place cum ochii oamenilor pot străluci într-un anumit fel plin de înțelesuri. Îmi place cochetăria și distincția doamnelor, demnitatea domnilor. Îmi place viața cu poveștile ei, pe care le observ la tot pasul, le savurez, le păstrez în memorie, apoi le revăd cu ochii minții după bunul meu plac. Poveștile oamenilor nu le aparțin în totalitate, ele sunt și ale mele, iar eu le pot depăna mai bine decât ei. Eu sunt Timpul.

Începe. Arcușul atinge corzile, iar degetele pianistului iau clapele cu asalt. Cei doi se armonizează perfect într-o melodie năvalnică, solară, plină de pasiune și vitalitate, ca o materializare a verii. O simt străbătându-mi tot corpul ca un curent electric, ieșindu-mi apoi prin toți porii. E energizantă și mă emoționează totodată. Îmi amintește de începutul meu care este, de fapt, începutul acestei lumi. Eu am un sens și exist numai aici, printre oameni și poveștile lor de viață, care mă hrănesc, fie că mă dezamăgesc sau mă întristează, fie că îmi dezvăluie frumosul sau iubirea, dar întotdeauna mă bucură și îmi dau putere, pentru că experiențele lor sunt și ale mele.

Obişnuiam să nu mă arăt nimănui, deși pot lua orice formă. Dar lucrurile s-au schimbat atât de mult pe acest pământ, încât am învățat să mă ascund în văzul tuturor.

Am descoperit că este chiar mai plăcut așa, mai aproape de oameni. Acum sunt o tânără înaltă și suplă, cu păr negru, ce se revarsă peste umeri și ochi verzi, ca de pisică. Rochia mulată și lungă, de un roșu sângeriu, îmi vine ca o a doua piele și stârnește ocheadе admirative, care mă amuză.

Publicul izbucnește în aplauze. Cei doi muzicieni zâmbesc politicos. Când se așterne din nou liniștea, se înțeleg din priviri și încep o melodie melancolică, duioasă, învăluitoare. Câțiva melomani își înclină capetele în mișcări lente, iar ochii lor sunt plini de nostalgie. Unele cupluri se prind de mână în semiîntunericul sălii. O doamnă în vârstă lăcrimează. Melodia îi amintește de soțul ei mort. Îi cuprind pe toți cu privirea și îmi spun că sunt atât de frumoși în acest moment efemer, irepetabil.

Ropote de aplauze. Pianistul și violonistul fac plecăciuni. Îi felicit în gând. Și-au îndeplinit încă o dată misiunea, aceea de a sărbători viața prin arta lor. Pe scenă își face apoi apariția o mică orchestră formată numai din tineri îmbrăcați în culori vii, alături de dirijor și doi soliști. Rochia sopranei mă intrigă și îmi spun că, probabil, a fost făcută de o croitoreasă nepricepută. Râd ușor, dar îmi dau rapid seama că și alte persoane îmi împărtășesc opinia.

Dirijorul dă tonul orchestrei care începe o arie cunoscută. Mâinile lui se agită prin aer, bătând măsura. Dirijează fără baghetă, iar eu ghicesc că se simte mai

liber așa, cu mâinile goale. Apoi îi privește pe soliști, este rândul lor. Vocile puternice fac să vibreze întreaga sală. Energia lor îi molipsește chiar și pe cei mai apatici dintre spectatori, care își spun că, iată, a meritat până la urmă să vină la un concert la Ateneu. Clipa se contractă.

Publicul este în picioare și aplaudă frenetic. Muzicienii fac numeroase plecăciuni și zâmbesc larg. Eu mă grăbesc să ies din sală, dar nu pentru că ar trebui să ajung în altă parte, nicidecum, ci pentru că mi-am luat obiceiul de a aștepta în foaier până la plecarea ultimului spectator. Este modul meu de a-i saluta pe toți și de a-i admira încă o dată, cel puțin până la următoarea noastră întâlnire. În plus, îmi plac sufletele lor încărcate de magia muzicii, ce li se oglindește frumos pe chipuri pentru alte câteva minute, ore sau chiar zile.

Iată-l și pe ultimul spectator, un bărbat trecut bine de prima tinerețe. Mă privește încântat și ar vrea să intre în vorbă cu mine. Ezită, apoi face un pas în direcția mea, dar ezită din nou. Îi zâmbesc puțin, îi fac cu ochiul și mă dau un pas mai în spate. Îmi permit această cochetărie pentru că îl plac. Într-o fracțiune de secundă, îi văd întreaga viață de până acum și îi înțeleg alegerile mănate de dorința de a fi liber. În plus, avem și ceva în comun: suntem amândoi mult mai bătrâni decât părem. Dar jocul nostru se încheie. Mă privește drept în față, iar eu îl descurajez în gând, așa că omul iese hotărât din foaier. Nu-i pot vorbi, de fapt nu pot vorbi în mod direct cu

nimeni, niciun om nu mi-a auzit vreodată vocea și nici nu mi-a văzut adevărata față.

Admir încă o dată frumusețea clădirii și mă îndrept către ieșire. Cobor treptele și inspir adânc aerul răcoros al serii de vară. Forfota orașului nu pare să se domolească, din contră. Oamenii ies la plimbare pe bulevarde, la terase, prin parcuri. Voi hoinări și eu printre ei. Dar înainte de toate, privesc apusul în culori dezlănțuite și mă gândesc că este mai mult decât trecerea soarelui sub orizont. Este artă.

Câțiva tineri întorc capetele după mine. Îi întreb în gând dacă își imaginează măcar cine sunt. Sau mai bine zis ce sunt. Întrebarea mea nu are ecou în mintea lor, iar eu nu insist. Oamenii nu vor afla niciodată adevărul despre mine. *Dar ce sunt eu?* mă întreb și îmi dau seama că nu am încercat niciodată să-mi pun o etichetă, așa cum fac oamenii. Mă opresc din mers și cad pe gânduri, apoi observ în fața mea, pe o bancă, un tată care încearcă să-și înveselească fiica printr-un truc simplu de magie cu o monedă. Fata rămâne taciturnă și neimpresionată, dar eu înțeleg că am găsit răspunsul: sunt cea mai reală iluzie. *Iată, un oximoron!* îmi spun, amuzându-mă în sinea mea, apoi îmi reiau plimbarea prin orașul ca un furnicar.

Îmi încep ziua în parcul Ioanid. Copacii se mișcă ușor în adierea dimineții. Verdele strălucitor și crud al peluzelor ar face deliciul oricărui peisagist. Mă gândesc la

bucuriile simple pe care atât de mulți oameni și le refuză, dar reveria mea este întreruptă de cadența moale a unor pași. Întorc capul și observ o tânără cu ochi căprui, nesiguri și păr castaniu ce abia îi atinge umerii. Are mersul legănat și umerii lăsați, postura în care sesizez o notă de tristețe. Trece prin fața mea, mă depășește. Poartă o rochie largă din bumbac alb, al cărei tiv este puțin descusut. Așele ce atârnă la spatele rochiei, geanta mică și viu colorată, ca de fetiță, mâinile adânc înfipite în buzunarele ample mă determină să mă ridic de pe bancă și să o urmez. O adiere mai puternică de vânt îi adună părul peste față, iar ea îl îndepărtează, dându-l după urechi cu ambele mâini. Gestul este complet lipsit de cochetărie, iar asta mă înduioșează și mai mult.

Fata iese din parc pe la intrarea Ion Voicu, apoi cotește la stânga, pe strada Aurel Vlaicu, și merge drept înainte cu pași lenți, ezitanți. Îmi potrivesc mersul cu al ei și încerc să dau dovadă de discreție, dar îmi dau seama rapid că nu m-ar observa nici dacă aș merge în pas de defilare. Este atât de absorbită de propriile gânduri, încât îmi trezește curiozitatea. Îmi concentrez atenția asupra ei și îi aflu numele. Îl șoptesc în gând și mi se pare că se rostogolește ușor pe limbă, ca o cireașă perfect netedă: *Alice*.

Se oprește brusc, iar eu, odată cu ea. Se uită în jur cu ochii măriți de uimire. Sunt aproape descoperită, dar asta mă interesează mai puțin. Alice pare dezorientată acum. Își duce mâna stângă la piept, într-o încercare inutilă de a

se liniști. Simte un gol în stomac, apoi un nod în capul pieptului și rămâne țintuită locului, cuprinsă de panică.

Îmi spun că trebuie să o ajut, așa că renunț la discreție și scotocesc de-a binelea printre gândurile ei. Aflu că este dislexică, ceea ce îmi explică starea ei de confuzie. Apoi aud cuvintele „casa bunicului”, repetate cu repezițiune de zeci de ori, ca o litanie menită să-i aducă pace sufletească. Descopăr, în sfârșit, adresa din mintea ei și o iau înaintea cu pas hotărât. Alice mă vede când trec pe lângă ea, iar eu îi arunc un zâmbet liniștitor, în care pun toată candoarea de care sunt în stare.

Sunt bine, totul e bine, o aud spunându-și și mă bucur că strategia mea funcționează. Tânăra mă urmează în sus pe strada Aurel Vlaicu. În scurt timp, cotesc la stânga pe strada Alexandru Philippide, la fel și ea, moment în care observ cum toată tensiunea dispare din corpul ei. O aud răsuflând zgomotos, pe măsură ce începe să recunoască străduța atât de familiară. Se oprește în fața casei cu numărul 17 și scoate din geantă un mănunchi de chei. Deschide poarta veche, care o întâmpină cu un scârțâit prelung, și dispare în curtea umbroasă.

Casa este acoperită aproape în întregime de iederă și pare solidă, în ciuda vechimii. Îi ating zidurile cenușii, aspre și deodată aud vocile învâlmășite ale celor care au locuit aici, cu atât de mulți ani în urmă. Dintre toate, spicuesc una singură în care descopăr aceeași inocență care m-a făcut să o urmăresc pe Alice. Ascult în continuare și

afli că i-a aparținut unei tinere despre care s-a discutat mult cândva, între aceste ziduri.

Pulsul mi se accelerează și îmi duc, instinctiv, mâna la piept, așa cum am văzut-o făcând pe Alice mai devreme, dar nu pentru a mă liniști, ci pentru că plesnesc de nerăbdare și entuziasm, ca orice povestitor care știe că a dat peste o poveste bună și deja caută să găsească cuvintele potrivite pentru a o elibera în lume.

Vreau însă să mă întorc la Alice. Dar nu așa. Privesc în stânga și în dreapta. Strada este pustie, așa că renunț la precauții. Printr-un mic efort de voință, corpul meu se face nevăzut treptat, până când nu mai rămâne nici măcar o umbră, iar eu revin la starea mea autentică. Sunt doar o proprietate a universului, cum ar spune unii, dar pe mine această calitate limitată nu mă prea încântă.

Acum sunt prezența ce învăluie casa în care a copilărit Alice și o ajută să se destindă, șoptindu-i în gând că este în siguranță. Sunt lumina tot mai puternică ce-și face loc printre coroanele bogate ale copacilor. Sunt adierea ce înclină ușor arbuștii doldora de hortensii. Sunt amintirea vagă a secretelor de familie ce pulsează sub suprafața vieții de zi cu zi și așteaptă să fie descoperite. Sunt anticiparea difuză a unor întâmplări ireversibile. Sunt clipa de față, în care ea inspiră adânc. Sunt, pur și simplu.

Alice trânti poarta în urma ei și rămase cu spațele lipit de ea, ținând ochii strâns închiși. Încercă să se

concentreze asupra senzațiilor imediate, așa cum o sfătuise cândva un psiholog. Nu i se mai întâmplase să-și piardă orientarea în locuri atât de familiare, iar acum pune asta pe seama schimbărilor din viața ei, din cauza cărora se simțea pierdută.

Deschise ochii și privi grădina din fața ei. Era, desigur, năpădită de buruieni, pentru că bunicul nu se mai putea ocupa de ea, dar oferea un refugiu extrem de plăcut. Era răcoroasă și pulsa de viață. Ei, cel puțin, așa i se părea. Copacilor nu li se tăiaseră niciodată crengile și crescuseră în voie. Arbuștii plantați „în vremuri imemorabile”, după spusele bunicului, pentru că nu-și amintea să fi existat o vreme în care aceștia să nu se fi aflat în grădina lui, stăteau înclinați în față sub greutatea hortensiilor albe și albastre, pe care ea le adora. Iedera cucerise întreaga fațadă a casei, promițând adăpost în fața arșiței.

Alice oftă din rărunchi, intră în casă și se aruncă pe canapeaua din camera de zi. Nu înțelegea cum putea bunicul să vândă acea casă minunată, ce se afla în familia lor de generații, dar mai ales nu înțelegea de ce părinții ei nu se împotriveau, în special tatăl ei, care crescuse între acele ziduri.

— Voi vinde casa, asta e sigur. Am găsit deja un agent imobiliar. De fapt, trebuia să fac asta mai demult. Baniii îmi vor asigura o bătrânețe liniștită, cât o mai vrea Dumnezeu... Să vă alegeți ce vreți să păstrați de acolo, că mie nu-mi mai trebuie nimic. Restul se vinde!